

5. Kalea

AZTERTZEKO ARLOA

Kalea da herriaren bihotza. Kanean sumatzen da herri bat bizirik dagoen, taupaka, ala hiltorian, hutsik eta isilik. Harremanak ehotzen diren lekuen multzoari esaten diogu kalea, orokorrean, baina sare horrek hainbat mataza ditu: parkeak, tabernak, kafetegiak, plazak, azokak, dendak...

Horietan, zein da gure eguneroko jarduna hizkuntzari dagokionean? Norekin eta zergatik aritzen gara erdaraz? Euskararik ez dakiten herritarrak tartean daudelako izaten al da oro har? Ala euskaldunon artean ere erdaraz aritzen gara?

ISPILUARI BEGIRA

PARKEA, PLAZA, FRONTOIA: GURASOAK, HAURREN EREDU AL DIRA? ZEIN DA GURASOEN HIZKUNTZA? ZEIN HAURRENA?

Hizkuntzaren transmisioan garrantzia handia dute haurren aisialdiko orduak. Jolaserako eta lagunarteko ordu horietan, herriaren arabera, parkea, plaza edo frontoia izan ohi da bilgunea. Zein da bertako hizkuntza nagusia?

GALDERAK:

- > Parkean, plazan edo frontoian, euskaraz aritzen al dira haurrak? Euskaraz aritzen ez badira, zergatik da batez ere?
- > Zein da haurrei begira edo haurrak zaintzen dauden guraso edo arduradunen hizkuntza? Erdarara jotzen denean, zergatik izaten da? Euskarari eustea baliagarria ote litzateke guraso batzuen hizkuntza ohiturak aldatzeko?
- > Helduen artean, hizkuntza ohiturak asko aldatzen al dira haurrak haurrean daudenean? Zergatik?
- > Gurasoen artean, erraz eutsiko zenioke euskarari eta belarriprest izateko eskatu guraso erdaldunari? Ala tentsioa sentituko zenuke horrelako zerbait bideratzeko?

TABERNA, KAFETEGIA, DENDA, AZOKA... eta ABAR: ERDARAZ ARITZEN GARENEAN, ZERGATIK IZATEN DA?

Ohiko tabernan, kafetegian, okindegian, janari dendan, eta antzekoetan nahikoa zehaztuta ditugu hizkuntza ohiturak. Arrazoi bategatik edo besteagatik, euskaraz aritzen gara batzuekin, baina erdarara jotzen dugu beste batzuetan. Zergatik?

GALDERAK:

- > Gazteleraz aritzera ohitu bagara kafetegian edo tabernan zerbitzariarekin, edo okinarekin, edo harakinarekin, zergatik da?
- > Euskarari eutsiz gero, hizkuntza ohitura aldatuko genuke?
- > Euskara ez dakien horri, konfiantzan, proposatuko zenioke belarriprest izateko? Arazorik gabe? Ala tentsioa sortzen dizu eta ez zaizu eroso?

ERAGIN BURUARI

Parkean, plazan, frontoian...

- Haurrentzat eredu izaten dira gurasoak, edo helduak. Zein hizkuntzatan entzuten gaituzte hurrek? Gazteleraz aritzen diren gurasoei esaten al diegu zerbait? Ala naturaltasunez ikusten dugu hurrekin gazteleraz aritzea?
- Zein da lagunen edo koadrilakoen arteko hizkuntza? Gaztelera jotzen badugu, zergatik izaten da? Betidanik izan al da horrela? Edo aldatu da hizkuntza ohitura?

Diskurtsoa, argudioak...

- Haurrak erdaraz entzuten baditugu, zein da gure jarrera?
- Euskaraz egiteko eskatzen edo esaten al diegu?
- Horrela baldin bada, zein da gure argudiotegia?
- Zergatik egin behar dute euskaraz?
- Zer esaten diegu hurrei?
- Konbentzitzen al ditugu edo ba al dugu sinesgarritasunik?
- Zer erantzuten digute?

Kafetegian, tabernan, okindegian...

- Gazteleraz aritzen garen kasuetan, ba al dugu eragiterik hizkuntza ohitura aldatzeko? Nola? Solaskidea konfiantzakoa denean, erraza edo eroso al zaigu aldaketa egitea edo proposatzea?

ALORRA:**KALEA****Helburua:**

Hizkuntza ohiturak aldatzea erdaraz aritzen garen esparruetan.

Aztergaiak:

Parkea, taberna, kafetegia, ohiko dendak (okindegia, harategia, janari denda, arrandegia...), azoka eta abar.

Eremua: kaleko ohiko lekuak, leku publikoak.

Ardua:

Pertsonala (hizkuntza ohiturak aldatzeko modua dagoenean), publikoa (euskalduntzea bermatzeko).

Urratsak:

- Parkean, frontoian, plazan eta antzekoetan, gurasoen artean euskarari eusteko kontzientzia.
- Erdaraz hitz egiten diogun zerbitzariari edo dendariari, erdaraz zergatik egiten diogun hausnartzea, eta hizkuntza aldatzeko ahalegina egitea.
- Okerrenera, hitz egiteko gai ez bada, belarriprest izateko proposamena, guk euskarari eusteko.

I+D
IDEIAK

- Euskaraldiak proposatzen dituen ahobizak eta belarriprestak bere horretan aktibatzea eremu hauetan.

- Diskurtsiboki prestatu, hizkuntza ohitura aldatu eta euskaraz zergatik egin behar duten esateko solaskideei zein hurrei.
